

דפייגור

יום', ט"ז' באייר תשפ"ד, 24.5.2024, גיליון מס' 5060

פרי
גננו

בחירת: נוקי נויפלד ליו"ר דירקטוריון לגין

אודי קינן: בעיני רב אנחנו ניגשים להחלפת הדירקטוריון והיו"ר של לגין. הוקם צוות מטעם אחי"ג, שכלל דירקטורים של אחי"ג: מירב גרשמן, ערן האס, גל שמשון מרכזת משי"א ואותי. יצא מכרז לחברי יגור. שניים הגישו מועמדות: עמוס פרליס ונוקי. נפגשנו איתם ועם אנשים נוספים והחלטנו להמליץ על נוקי. הסיבות להעדפה של נוקי קשורות לתהליכים משמעותיים, בעיקר בטובופלסט, שנוקי היה מעורב בהם. בין נוקי למנכ"ל יש חיבור מצוין שהביא תוצאות טובות בשנה שעברה וכנראה שגם הנוכחית. על השולחן תוכניות לפיתוח המפעל ופיתוח השטחים בהם ממוקמים המפעלים. כצופה מהצד וגם כחבר הדירקטוריון אני צופה בהנאה בשיתוף הפעולה ביניהם. העובדה שלגין הרוויחה 8 מיליון ש"ח השנה - קריטית לנו, בין היתר, לאור שינוי הסיווג שלנו השבוע ל"קייבוץ מתחדש", שיגדיל את המיסוי עלינו בכמה מיליוני שקלים לשנה.

רשימת המועמדים לדירקטורים מטעם חברי יגור: אילנה שטנגל, נועם צוק, אלי כהן, מתן בניסטי, ערן האס, שי ברנשטיין, רני טנא, אייל שריג, ועמית גרודמן. מהם יבחרו חמישה ל-4 שנים. בנוסף להם ימונה דירקטור חיצוני ודירקטור מטעם ועד ההנהלה.

יורם ברנע: יש לעצור את הדיון ולא לקיים אותו. לדעתי, היה צריך למנות לתפקיד את יהודה בן חיים (בן הזוג של לאה מרזל). בחירה של נוקי תוביל, לדעתי, לסגירת טובופלסט.

אודי קינן: ברצוני להזכיר שכל פעם שיש מכרז, מציעים אותו קודם כל למועמדים מיגור. אם צוות האיתור בוחר שלא לקבל את מועמדותם, התפקיד מוצע למועמדים מבחוץ.

נוקי נויפלד: אחרי 6 שנים בניהול אחי"ג, מתוכם בשנתיים האחרונות גם כמנהל עסקי של יגור, אנשים התרגלו לסגנון. התוצאות מדברות בעד עצמן. והן ודאי לא דומות למה שקיבלתי ב-2018. העסק היחיד שגמגם עד השנה האחרונה היה לגין-טובופלסט. אני מציג את המועמדות ליו"ר לגין-טובופלסט. למי שלא יודע, ב-7 החודשים האחרונים נשאתי בתפקיד של יו"ר זמני, כיוון שאב, המנהל הקודם, סיים בספטמבר את הקדנציה. המועמדות שלי מבטיחה המשכיות. ביגור, בדרך כלל, כל הנבחרת המובילה מסיימת ביחד, ואז לוקח הרבה זמן לחדשים להיכנס לתפקיד. גם בלגין כל הדירקטוריון התפזר, ואני היחיד שממשיך. התהליך בטובופלסט היה הכרחי. פיטורים כואבים. התוצאות של 2023 ו-2024 מראות שבמקרה הזה, הניתוח הצליח. קווי

האלומיניום פורחים בצורה מטורפת. אנחנו לא עומדים בהזמנות ובודקים רכישת קו אלומיניום חדש, דבר שלא עשינו שנים. גם בנושא שפופרות הפלסטיק לשוק המקומי יש מה לעשות. השוק קטן, אבל התגובה שלנו מהירה ואיכות התוצרת מעולה. השנה גמרנו מאוזן, ואני מקווה שבשנה הבאה נתחיל להרוויח. למרות כל הפחדים והאימים, בסך הכול התהליך הסתיים בצורה סבירה. הצלחנו להביא 10 מיליון ש"ח מהמפעל בבולגריה, שזאת הצלחה גדולה. האופק, גם בלגין וגם בטובופלסט, בריא וטוב. בלגין, לראשונה אחרי הרבה שנים נייצא למצרים. למצרים יש הסכם עם ארה"ב, שאם היא קונה תוצרת ישראלית ומייצאת לארה"ב, היא מקבלת הנחה והטבות רבות. מצרים היא היצרנית הגדולה בעולם של מלפפונים חמוצים. יצרנו קשר עם לקוח מצרי. סגרנו איתו הסכם ל-4 חודשים. הוא רצה עסקה שנתי, אבל לא היינו מסוגלים להיקף כזה. ניפגש איתו בתקופה הקרובה לניסוח הסכם שנת, שאמור להיות גדול פי 6 מההזמנה הנוכחית ולהגיע למיליון וחצי דולר. איכות הקופסאות שלנו גבוהה מהתוצרת במצרים, לכן המצרים יארזו את התוצרת בקופסאות שלנו ויספקו את הלקוחות האמריקאים.

השטח שבין טובופלסט לצומת יגור הינו שטח חקלאי של 20 דונם עם יעד לתעשייה. אני רואה בו פוטנציאל גדול לפיתוח התעשייה היגורית תחת חברת לגין. אני לא מתכוון ולא מתכנן לסגור את טובופלסט!!! צריך לשים לב שבעלי המקצוע והידע המרכזיים במפעלים מזדקנים וצריך להכניס במקומם אנשים צעירים יותר מיגור. צריך לגרום לכך שאנשים ירצו לעבוד במפעלים, לחזק את הקיים ולהתפתח. המועמדים לדירקטוריון טובים ובעלי ניסיון, ויחד עם אורי, שהוא המנכ"ל הנכון בזמן הנכון, נעשה את המיטב לקדם ולהביא תנופה ורוח חדשה. לשאלתו של יורם ברנע, היקף המשרה המיועד שלי כ-1-2 ימים בשבוע. אני מעריך שאהיה שם הרבה מעבר להגדרת התפקיד.

יורם ברנע: זכור לכם, היינו קרובים מאוד לסגור את טובופלסט. אני שמח שהאלומיניום התחיל להרוויח, ואני גם מאמין שהשפופרות ירוויחו. התפנית שהתחוללה במפעל היתה בכך שהעלינו את המחירים. זה גורם לי לשאול למה לא עשינו את זה קודם, ולמה לא חשבנו על זה לפני שרצינו לסגור את המפעל, ולאור כל זאת, האם ההנהלה היא צריכה להמשיך? יהודה בן חיים ניהל 4 מפעלים בסדר גודל של "לגין" והציל את מפעל "פלזית" בקיבוץ גזית. הוא יכול להיות יו"ר נהדר.

יו"ר ועדת אסיפה אמיר אלעד נבחר
יו"ר ועדת ביקורת רן אזנקוט נבחר

הוותיקים ביותר ביגור, יוצא מופסד פעמיים: גם חוסר ממ"דים במצב בטחוני קשה וגם נחיתות משמעותית ביכולת ההורשה.

בפרק "הסדרי דיור" ב"חוברת השינוי" הוחלט לטפל בשתי הבעיות על ידי בנייה מואצת של ממ"דים בכל הדירות הישנות חסרות הממ"דים. ההחלטה שם כוללת הגדרה מפורשת של סדר הבנייה ושל הקצבות המימון הנדרשות.

הסדר הממ"דים שהוצע ע"י ועד ההנהלה הופך את ההחלטה ב"חוברת השינוי" על ראשה - האחריות על בניית הממ"דים בדירות הישנות מועברת מהקיבוץ לחבר, ומימון הבנייה בדירות אלו, חלקו או כולו, גם הוא על חשבון החבר. בנוסף לכך, הצעת הוועד קובעת שלא יהיו הסדרי איזונים נוספים. בכך היא מתעלמת, ללא כל הסבר ומבלי שנערך דיון, מכך שהפערים בין ערכי הדירות גדולים בהרבה מההפרשים בעלויות הממ"דים. במילים אחרות: הצעת הוועד קבעה, ללא כל דיון ציבורי, שלא יהיו איזונים נוספים, הלוקחים בחשבון את הפערים האמיתיים בין ערכי הדירות.

שורה תחתונה: החיבור בין נוהל ממ"דים ונוהל איזונים פוגע בשני הנושאים. הנוהלים המוצעים אינם הוגנים, לשון המעטה. עדיף לטפל בדחיפות רק בנושא הממ"דים, ולהכין בלי לחץ דיון מסודר בנושא האיזונים.

מעבר לכך, לפחות הצעה להסדר ממ"דים עומדת בניגוד ברור לנכתב ב"חוברת השינוי", ולכן קבלתה בקלפי דורשת רוב מיוחס, כפי שמוגדר בחוברת השינוי: "כל החלטה על שינוי הסדר הביניים לדיור (בנייה חדשה ואיזון פערי הדיור- שיפוץ דירות קיימות) תידון באסיפה ותוחלט בקלפי ברוב של 2/3 מסך המצביעים".

באסיפה הכללית מה-30.4.24 הוצגו שתי הצעות החלטה מפורטות בשני נושאים כבדי משקל: בניית ממ"דים והסדר איזונים. רצוי ונהוג לדון בהצעות מפורטות כאלו רק אחרי שהוצגו נתונים רלוונטיים והתקיים דיון עקרוני (בניגוד לפרטני) המבוסס על נתונים אלו. הפעם הדבר לא נעשה, וחבל.

ברשימה זו אתייחס להצעות אלו, ואתמקד בהצעה להסדר בניית הממ"דים.

רקע: ההחלטה ב"חוברת השינוי" עוסקת בבניית ממ"דים בדירות שנבנו על חשבון יגור.

מתוך הדירות המדוברות, לא נבנו ממ"דים בכ-220 דירות ישנות, שנבנו לפני 1996 - חלקן בנות יותר מ-40 שנה, ונבנו ממ"דים על חשבון יגור בכ-120 דירות שנבנו אחרי 1996 (אלו נתונים מוערכים - כאמור נתונים מדויקים לא הוצגו עד כה לציבור).

בנוסף לכך, מאחר ועם השנים חלה עלייה מתמשכת באיכות דירות הקבע, ערכן של הדירות הישנות יותר וחסרות הממ"דים נמוך באופן משמעותי מערכן של הדירות הפחות ישנות, בעלות הממ"דים.

מציאות זו מעמידה שתי בעיות מהותיות:

הבעייה הבטחונית והדחופה - צורך אקוטי בבניית ממ"דים בדירות הישנות חסרות הממ"דים.

בעיית האיזונים שאינה דחופה - על פי הנימוק המקורי והעיקרי לשינוי דירות, הדירות המשוייכות הן מקורות ההורשה לחברים. כפי שמפורט לעיל, ערכי הדירות של החברים בעלי הוותק המקסימאלי קטנים באופן משמעותי מערכי הדירות של חברים ותיקים פחות.

בעיות אלו שמות את יגור במצב חברתי בעייתי ביותר: מיעוט גדול של חברים, שכל חטאם הוא היותם החברים

מנהל עסקים יגור

דגן שוחר נבחר

יו"ר לגין

נוקי נויפלד נבחר

דירקטורים-לגין

נבחרו:

אלי כהן, שי ברנשטיין, נועם צוק, מתן בניסטי, ערן האס

פרויקט הממ"דים, איזון, שיוך, זיקה, פרצלציה הארות ותוספות להצעת ועד ההנהלה

גבי קרדוש

הרוב המוחלט של הבתים ביגור הם בתים משותפים. וכל חתימה של דייר לרמ"י, לפני הגעה להסכמות וחתימה על הסכם בית משותף עם השכנים, עלולה במצב של אי הסכמות מאוחר יותר (לדוגמה: על מיקום הממ"ד, או הרחבת דירה, וכיו"ב) להביא למצבים קשים והוצאות משפטיות גדולות ו/או בורות, שיוטלו על הדיירים המעורבים, של עד עשרות רבות של שקלים, ואת זאת חשוב למנוע ולמזער ככל הניתן.

כל הזנחה בטיפול באחד המרכיבים הללו ביגור כעת, לפני החתימה מול רשויות המינהל ורמ"י תהיה בלתי נסבלת, לא אחראית ולא הוגנת. היא עלולה להביא למצבים קשים חברתית, משפטית וכלכלית לקיבוץ ולחברים המעורבים. יש להיות מודעים לכך.

חשוב ללמוד מניסיונם של קיבוצים רבים במרכז הארץ (ולא בפריפריה) המעורבים בתהליך השיוך המורכב מול הרשויות נמשך כבר לאורך שנים רבות.

כל הצעה שהחברים יבנו ממ"דים על חשבונם בכל זמן ובכל מקום ביגור, ויתבססו על הבטחה כלשהי של החזר עתידי, המתבסס על מערך איזונים כלשהו, בזמן שאיש אינו יודע מהו, ואם בכלל יצא לפועל מתישהו, וזאת ללא החלטה מסודרת ומחייבת של הקיבוץ וחבריו - היא לעג לרש ו/או מיסמוס התהליך.

זאת ועוד: כל עוד אין ביגור החלטה מחייבת ומוסכמת על המיקום של הממ"דים המיועדים לבנייה בבתים המשותפים בקיבוץ, נראה כי אין אפשרות מעשית להתקדם בתהליך. נזכיר כי בניית ממ"ד או הרחבת דירה מחייבת את הסכמת השכנים והגופים הנוגעים בדבר וחתימתם בפני עורך דין. ויש להם משמעויות נוספות, חשובות, בטיחותיות וכלכליות לחברים ולמשפחותיהם.

ולכן חשוב להשלים את תהליכי בניית הממ"דים, הזיקה, האיזון, הפרצלציה והשיוך, לפני החתימה לרשויות כולל רמ"י.

נראה, כי עבודה מאומצת המשלבת ומתאמת את הפתרונות בשקיפות הנדרשת, בנושאים העיקריים השונים שהוזכרו כאן, תוכל להביא לקיצור הזמנים ולהשלמת התהליכים המורכבים שלפנינו.

לאור כל זאת יש למצוא את הדרך בדיון רציני בקהילה, לשלב את דברי שלמה מורן, דובלה ישורון, קבוצת האהודים, נועם ויפתח, יחד עם ועד הקהילה, ולבחון איך מתקדמים בשום שכל ובאחריות.

וכל זה חשוב כדי שאחרי התהליך המורכב והטעון הנ"ל נשאר עדיין שכנים וחברים, חברי קיבוץ, המדברים האחד עם השני, חברים בקהילה.

יש לראות את ההשקעה בפרויקט השלמת הממ"דים בכל השיכונים ולכל המשפחות ביגור פרויקט קהילתי יגורי בעל חשיבות ודחיפות יוצאות דופן מהמעלה הראשונה (המלחמה בה אנו נמצאים כבר קרוב ל-8 חודשים והאיזונים הקשורים בה מדגישים זאת היטב!!!). השקעה שכזו דומה להשקעה הקהילתית בהרחבת הדירות לכל המשפחות, שנעשתה בעת המעבר ללינה המשפחתית, וביצירת הסטנדרד הקיים ביגור כיום.

נראה כי הקהילה על מגוון רבדיה השונים: הורים, בנים ונכדים, צריכה להירתם למשימה זו, להוביל גם את מהלך איזון הדירור ביחס לפרויקט השלמת הממ"דים ביגור, על מגוון האפשרויות והמצבים השונים, שגם הם מורכבים למדי כגון: יחסי שכנים, תשתיות, שימוש בגנות, הסכמי בתים משותפים, בורות, גישור, גודל הדירות, גודל המגרשים, הפרצלציה, הליכי השיוך, וכיו"ב.

נראה כי הצעת ועד ההנהלה על סכום של כ-150,000 ש"ח ליחידת ממ"ד כבסיס לתהליך האיזון היא הסבירה במציאות היגורית (אין צדק מוחלט וקשה עד בלתי אפשרי לתקן טעויות חברתיות היסטוריות בצורה מושלמת). במציאות הריאלית של קבוצות אינטרסים שונות בחברה היגורית לא נוכל להגיע לשיוויון ואיזון מוחלטים בכל הקשור לאיזון בזכויות ההורשה הקשורות בקרקע, דיור, ותק וכדומה. כמו כן יש לזכור כי הפערים הסוציו-אקונומיים בחברה ביגור מתרחבים והולכים.

יש לקבל כעת את הסתייגות שלמה מורן מה-25.4.24:

צריך להחליף את סעיף 2 בסעיף הבא:

הקיבוץ ימשיך לבנות ממ"דים על פי הסדר הכתוב בפרק הסדרי דיור ב"חוברת השינוי". ייקבע ויפורסם לציבור סדר מתוכנן של בניית הממ"דים ע"ח הקיבוץ לכל הדירות המיועדות לשיוך, כולל תכנית תקציבית משוערת.

ולאור זאת: לקבל את המלצת דובלה ישורון באסיפה מ-25.4.24: בנדון:

להכין תכנית עבודה חמש שנתית מעשית עם לוחות זמנים מתוכננים, על פי שכונות ועל פי השקעות כספיות מתוכננות ומקורות כספיים מתוכננים.

נראה כי הנושא המורכב והחשוב העומד לפנינו הוא בניית והשלמת נושא הממ"דים ע"ח הקהילה לכל דירות הקבע, שנבנו על ידי הקיבוץ והמיועדות לשיוך, והמשולבות בבסיס תהליך האיזון, כפי שהוחלט עליו ב"חוברת השינוי" ותהליך השינוי, המשולב בהחלטות הזיקה וזכות ההורשה של חברי יגור.

נראה לאור זאת, שבשלב ראשון: יש לבחון מהלכים נוספים לצימצום הוצאות והעברת מקורות לפרויקט הממ"דים.

חשוב להדגיש, אין להפריד את מהלך פרויקט בניית הממ"דים ע"ח הקיבוץ ממהלך האיזונים, השיוך והפרצלציה. כל אלה קשורים אחד בשני.

מסורת מופלאה

תזמורת "ביט בוגרים" מחיפה הופיעה בפני דיירי בית אחווה במועדון. המנצחת שירי כהנא. המופע המרגש כבר הפך למסורת. אמה של אחת מהמנגנות בתזמורת דיירת הבית. אירוע מיוחד ומרגש שמצטרף לשרשרת האירועים המיוחדים לחגים שהצוות התגייס להפקתם בשמחה ובאהבה.

תמונת השער:

נויה נויפלד של מיטל ויאיר עם ירקות הגינה

מה עושים כשרואים נחש?

עונת הקיץ בפתח ואיתה מתחילים לצאת גם הנחשים

שמרו קשר עין רציף עם הנחש או המקום האחרון בו נצפה. התקשרו ללונד נחשים **דוּתן רוזיאו 054-5618513**. צלמו את הנחש - במידת האפשר בלי לנתק את קשר העין איתו. שמרו על מרחק בטוח - מרחק סביר שניתן לראות אותו, אך לא לגרום לו לברוח.

מה לא עושים כשרואים נחש?

לא בורחים או עוזבים את המקום.
לא מפנים את הגב.
לא מתקרבים או עושים כל תנועה, שעלולה להבריח אותו ולאבד קשר עין.
לא מנסים לתפוס את הנחש.
לא זורקים חפצים.

דוּתן רוזיאו

מתוך הדברים שנאמרו בטקס

ביטריס זולטי

ביטריס בתה של פיליס קרימלובסקי, שגדלה במשפחה יהודית בעיירה ויילון שבפולין. עם תחילת הפרעות ביהודים נשלחה כל המשפחה למחנות ריכוז. פיליס ניצלה בזכות אביה, שדחף אותה לתור אחר, וכך ניצלה, בזכות משפחה בגטו לודז' שאימצה אותה. פיליס שרדה את אושוויץ ושטוטהוף. מהאחרון הוברחה לאוניה, שהביאה אותה לשבדיה. בעזרת הסוכנות היהודית הועברה לקרוביה בקנדה.

בני כיתה מהדור השני לשואה

יעל ס"ט רשף

בכיתה שלי היו ילדים עם שמות קצת אחרים משלנו, ילדי הדור השלישי בקיבוץ: יעקב, שרה, יהושע, שושנה, רבקה, אבי. הוריהם תמיד נראו לי קצת אחרים, זרים משהו, כך התוודעתי לשעייה וינינה, למנדל וברוריה, ליוסף ושרה, לדוד ופנינה, לוולולה ומרים, ליוסף ואסתר ולטוביה ושושנה. בחושים הילדיים שלי, ראיתי שהם קצת אחרים מהוריי, ילידי הקיבוץ, ראיתי את הזרות שבהם ועם הזמן הבנתי גם שהם נושאים עימם משא כבד. אבל יותר מהכול הם היו הורים של חברי לכיתה ואהבתי אותם כפי שאוהבים הורים של כמעט אחים.

לסיפור של טוביה ושושנה נחשפתי ביתר שאת, שעה שקיימנו מפגשים בין הנוער ביגור

השנה יום הזיכרון לשואה ולגבורה מביא עימו תחושות קשות. כולנו עדיין בתוך סערת רגשות, כאב, תסכול, אפשר גם כעס, המביא חלק מאיתנו לחבר חיבור ישיר בין תקופת השואה לשבעה באוקטובר. למרות ההלם והכעס, אין מקום להשוואות ויש הבדלים רבים, יחד עם כך אפשר לקחת מאותה תקופה דווקא את היכולת לחלום, להאמין שיהיה טוב ולהאמין ביכולת להקים מדינה יהודית. מחויבים אנחנו, בעיקר בימים הסוערים אותם אנו עוברים, להאמין באדם וביכולתו להמשיך ולבנות חיים ראויים והוגנים. מקור הכוח שנתן לשורדי השואה להמשיך ולבנות בית בישראל, הוא מקור הכוח, אשר יאפשר לנו לשמור על אופטימיות ותקווה.

הערב היה הוקדש לכל אותם אנשים בעלי התקווה אז והיום, אשר הצליחו לקום מהחורבן וליצור חיים.

המצגת "לכל איש יש שם", בה מופיעים כל חברי יגור אשר שרדו את השואה והגיעו לישראל וליגור, יוצרת חיבור עמוק ורב דורי, הנמשך על פני שנים.

בערב שמענו את סיפורו של ברומבי, הבן של שושנה וטוביה ברומברג, את סיפורה של פיליס אמא של ביטריס זולטי ואת סיפור משפחתה של חנה זמיר.

ומתחת לפני השטח לאורך כל הטקס פיעמה כמיהה לימים אחרים טובים יותר ותפילה לשובם של החטופים.

השנה החזרנו את המסורת לפיה נוער יגור, המשתתף במסע לפולין, שותף אף הוא לקיום הטקס הקהילתי, מתוך רצון ליצור חיבור רב דורי. הרבה הרבה תודה:

לנעמי שמשי, אשר תמיד נמצאת לעזרה, תמיכה, תכנים ומחשבות.
לורד הלפרן, אשר התגייסה לעזרה, ראינה, ניסחה והיתה איש הקשר עם הנוער ביגור, **למיכל מלכין** על המצגת והמודעה, **לאושרי** אשר על המוזיקה ולזמרים/ות: **ענת עוגן**, **מרי נהרי**, **מיכל שמיר**, **נוי לוי**, **משה מחלב**, שתמיד תמיד מרגשים כל כך, לקריינים/יות: **יפתח שחר**, **ורד הלפרן**, **נטע קשת** ו**שיר זמיר**, **לברומבי** שהסכים להגיע ולשתף בתחושותיו האישיות, **לביטריס** אשר הדליקה נרות לזכר אמה שורדת השואה, **ליותם ברקן** על ההגברה ו**לעינב רוזיאו** אשר עזרה בכל הנדרש.

לשורדי השואה, לפני המסע לפולין. שושנה וטוביה היו נרגשים וניכר שלא קל להם. שושנה החלה לספר את סיפורה בשקט, בשפה רהוטה, זוכרת כל פרט. לנגד עינינו צמחה דמותה כנערה נועזת, בעלת ערכים ושותפה לחיים היהודים שנרקמו בגטו וילנה.

טוביה, אף הוא יליד וילנה, הצליח לברוח מחוץ לגטו וילנה ולהצטרף לפרטיזנים הליטאים ומאוחר יותר המשיך להילחם במסגרת הצבא הרוסי, שם נלחם עד סיום המלחמה.

טוביה ושושנה תמיד ישארו בשבילי ההורים של ברומבי, שהוא כמעט כמו אח... אני כבר אינני ילדה ושושנה וטוביה ז"ל אינם זרים לי. כך גם סיפורם האישי של רבים מבני דורם, אשר עברו תופת והצליחו לשמור על החיות בתוכם ולרקום חיים חדשים. אפשר ללמדנו על כוח נפשו של אדם.

ברומבי

עד היום לא הרגשתי מספיק בטוח לשתף בסיפור האישי. אולי מה שעברנו בשבת הארוכה באוקטובר - גרם לי לרצות להשמיע.

זכרונות ילדות: בגיל הגן לא הבנתי למה אין לי סבא וסבתא, ולחלק מהילדים יש. במצבי היו עוד כמה ילדים. כמה קינאתי באותם ילדים שזכו לסבא וסבתא.

אבא היה מספר ללא הרף את סיפורי המלחמה שלו, כשהיה עם הפרטיזנים ובצבא האדום, אמא סיפרה מעט מאוד, חששה להכביד.

בבית היו המון חרדות. לא זרקו אוכל, וחסכו, ולבשו בגדים ונעליים עד שהתבלו, ולא "בוזבוז" על בלויים, טיולים, תרבות, מסעדות. למרבה המזל, ביגור תמיד היתה תרבות ברמה גבוהה, סרטים, הצגות, הופעות, ספריה ענקית ועשירה - כך שהתוכן התרבותי החשוב כל כך היה נגיש כל הזמן וללא עלות.

אחי הגדולים נולדו בוילנה, גדלו

ביגור, נשארו בודדים כל חייהם ולא זכו להקים משפחה. אני כבר נולדתי כאן, ביגור, היה לי הרבה יותר קל וטבעי. לא הכרתי משהו אחר, והשפה לא היתה מכשול.

יום הזיכרון לשואה אצלנו בבית לא היה שונה מכל יום. הורי איבדו את שמחת החיים באותה מלחמה. לא היתה שמחה בבית.

שיחקתי הרבה כדורסל, אולי כדי לברוח משם. לעיתים נדירות הם באו לראות משחקים שלי, וכשבאו - שיחקתי פחות טוב, אולי בגלל ההתרגשות.

שיר זמיר

אני דור רביעי לניצולי שואה.

סבתא רבתא שלי סחבה את אמה לאורך צעדת המוות מאושוויץ לברגן בלזן. שם שוחררו על ידי הצבא האמריקני.

סבא מרדכי וסבתא איטה בחרו שלעולם לא יחזרו "לאדמה הזו".

בנסיעתי לפולין כיבדתי את זכרם וניסיתי להבין מה עברו. במהלך המסע פתחתי וקראתי דברים שכתבה לי סבתא, חנה זמיר, במיוחד, לנסיעה.

"פֶּשֶׁת־קֶרְאִי מִכְּתָב זֶה כְּבֶר תִּהְיִי עִמָּךְ בְּתוֹךְ הַמְּסַע לְאוֹתָהּ אַרְץ מְקַלְלָת בָּהּ נוֹלְדוּ וְנִדְּלוּ בְּאֶשׁר וּבְשִׁמְחָה הוֹרִי וְשִׁבְמֵהִירוֹת הַפְּכָה לְהִיּוֹת הָאֲדָמָה שְׂרָצְתָה לְבָלַע וּלְהַכְחִיד אוֹתָם מֵעַל פְּנֵיהָ. אֶת עוֹשֶׂה צַעַד שְׁלִי עֲדִין לֹא הָיָה אֶת הָאֶמֶץ לְחוֹת וְנֶאֱנִי מְעַרְצָה אוֹתָךְ עַל כֵּן. סָבָא מִרְדְּכִי וְסָבְתָא יִטָּה וְסָבְתָא מִרְיָם שְׂרָדוּ, הָיוּ חֲזָקִים וְאוֹהֲבִים, בְּנוּ חַיִּים חֲדָשִׁים וְטוֹבִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָאֲהוּבָה שְׁלֵנוּ.

מֵאֲחֻלַּת לֶךְ לְחַיּוֹת אֶת הַמְּסַע הַזֶּה בְּמִבְטָ שֶׁל תְּקוּמָה, בְּנִיָּה וְהַתְחַדְּשׁוֹת."

קצת לפני עשר בבוקר החלו אנשים להגיע לרחבה שלפני אנדרטת הזיכרון. ביום שאמור להיות גשום השמש הפתיעה לטובה והטקס התקיים כהלכתו במקומו הרגיל. עם שוך צליליה של צפירת הזיכרון החלה האזכרה בקריאת "זיכור". לאחריה עלו נציגי המשפחות, סיפרו על יקיריהם והדליקו נר זיכרון לזכרם. ראשונה הייתה אריאלה וולק שפתחה את דבריה בתזכורת לימים אלה: "אי אפשר ולא ניתן בימים אלה שלא להתייחס לאסון שקרה לנו ב-7.10.2023. בתפילותינו, ממשיכה, לפעם התקווה שישונו בנינו ובנות החטופים לגבולם, שיקום יישובי העוטף יושלם, הפצועים ישובו לאיתנם והחיילים שיחזרו בשלום כולם! לו יהי!!!"

אריאלה וולק הסיפור שלי הוא על אדי גיסי, בעלה של אחותי נירה. אדי נולד בשנת 1937 בן למשפחה יהודית בהולנד. כשפרצה המלחמה היה כבן שנתיים. הוריו התנדבו למחתרת ההולנדית והוא הוסתר על ידי חבריהם מהמחתרת במשפחות נוצריות. למען בטחונו הפיזי הוא "נדד" בין עשר משפחות עד שהגיע למשפחת קונינג, משפחה ששכלה את בנה ואדי התקבל בה כבן. היו לו שיער כהה ועיניים כהות, לכן "אילפוי" אותו במשפחה, כי בהינתן סימן מוסכם, עליו לרוץ ולהסתתר באסם של המשפחה. למשפחתו בארץ סיפר שבאחת הפעמים, כשהסתתר מתחת ערימת שחת גבוהה, הגרמנים נעצו בה את "שיני" קילשוניהם וכמעט פגעו בו. לאחר המלחמה אביו של אדי לא חזר. אימו עברה את כל עשר המשפחות שאמצו אותו עד שהגיעה למשפחת קונינג. אדי בן ה-8 שלא זיהה אותה סירב ללכת איתה. הוא אהב מאוד את משפחת קונינג וגם כילד שלא הבין שהמלחמה נגמרה, חשד שרוצים להעבירו למשפחה נוספת. אימו חזרה מספר פעמים עד שהצליחה לשכנע אותו לחזור אליה ואל אחותו הקטנה, נאוה, שנולדה בשנות המלחמה. האם נפטרה לאחר המלחמה בהולנד ואדי שהיה אז בן 13 ואחותו נאוה בת 8 עלו ארצה עם אביהם המאמץ. האח והאחות נקלטו בקיבוץ גברעם. בהמשך, הוא הקים בית ומשפחה בקיבוץ נען. אדי היה מורה בבית הספר בנען ואחר-כך יצואן של מפעל הממטרות. כל השנים שמר על קשר רצוף עם משפחת קונינג. אבי המשפחה קיבל את אות חסידי עולם. אדי נפטר ביפן בשנת 1999. בן 62 היה במותו.

בצלאל וקוקי הלוי בצלאל, אחיו של יזהר וקוקי אלמנתו, הדליקו נר לזכרם של בני משפחת הלוי שנספו בשואה. בהמשך, בצלאל סיפר על סבתו שרה-רבקה שבאה לבקר את שני ילדיה: עמנואל, אבא של יזהר ובצלאל ובתה נחמה לוי-סיני, שכבר היו חברי יגור. ראתה אותם עובדים תחת השמש הקופחת, גרים באוהלים ותזונתם ענייה והדברים לא מצאו חן בעיניה. "ככה אתם רוצים לחיות?" שאלה והציעה להם לחזור איתה לליטא. הם ענו לה: "אנחנו ציונים ובאנו לבנות את הארץ!" הם נשאו בארץ לבנות ולהיבנות בה והיא חזרה לליטא ממש עם פרוץ מלחמת העולם השנייה ושם נספתה בתאי הגזים.

פאני כהן. הנחת אבני הנגף הוא מיזם שבמהלכו מקובעת אבן, שקצת בולטת מעל הקרקע ליד בית או בית עסק יהודיים, שבעליהם נרצחו על ידי הגרמנים בתקופת השואה.

נעמי ורדי (כהן) נעמי, בתם הבכורה של פרידל והרב רב כהן, אמו של עמרי ורדי, בת מחזור י"ז ביגור, קראה מתוך זיכרונות אמה על קורות משפחתה בגרמניה. ב-1938 הוצא צו המורה ליוצאי פולין היהודים לחזור לשם. משפחתה של פרידל הייתה אחת מהן, אלא שפולין סגרה שעריה בפניהם והם חזרו לעיר מגוריהם בוצבאך שבגרמניה. בשבועם גילו כי ביתם והסנדלריה של האב נאטמו. באותו לילה האב נכלא בבית הסוהר, שאר המשפחה הופנתה לאכסניה. בערי גרמניה התרחש פוגרום ליל הבדולח. למחרת, שוחרר האב מהכלא. הם חזרו לרחוב שבו גרו וגילו שביתם נהרס. תנאי חייהם הפכו קשים מאוד. כל נסיונותיהם לברוח מגרמניה לא צלחו "דורה אחותי חיכתה לסרטיפקט שמעולם לא הגיע". ביוני 1939 קיבלה פרידל אישור כניסה לאנגליה בזכות דודתה שגרה בלונדון. "עזבתי עם תחושת עצב עמוקה כי השארתי את הוריי בחוסר ודאות", היא כתבה בזיכרונותיה. לאחר פרוץ המלחמה, פסקו קשרי המכתבים והקשר עם המשפחה בגרמניה נותק. "רק אחרי המלחמה נודע לנו כי הוריי ואחותי דורה נרצחו בטרבלינקה". הרברט כהן היה בן יחיד להוריו, כי אביו נפל כחייל בצבא הגרמני במלחמת העולם הראשונה. אמו פאני גורשה מביתה בבאד-המבורג ונספתה באחד המחנות. הרברט הגיע לאנגליה לאחר ארבע שנות הכשרה חקלאית בשוודיה, שם פגש את פרידל. ביוני 1945 הרברט ופרידל הגיעו ארצה עם בתם הבכורה נעמי. במל חיכה להם הדוד מקס בריט, חבר יגור לשעבר. לאחר הדברים שקראה, הדליקו היא ובת דודתה נר "לזכר בני משפחותינו שנרצחו בשואה". בשנת 2019 הוזמנו בני המשפחה להנחת "אבן נגף" לפני ביתה של אמו של הרברט,

משפחת גורביץ' הסיפור של משפחת גורביץ' הוא סיפור של אוסף מקרים, שלעיתים נדמה כאילו יד נעלמה מכוונת אותם. הוא מתחיל באנגליה בשיחה של שני עובדי בנק. אחד מהם הוא אורן, בנו של אורי בארי ז"ל, שנשאל על ידי חברו לעבודה "מה זה משק יגור?" אורן המופתע ענה לחברו כי זה קיבוץ "יוש לי שם משפחה", הוסיף. כשהבין על מה מדובר, הוא פנה לבן-דודו ספי בארי ז"ל, וספי סיפר על כך לגרשון ומרים בן-דור. שניהם חשבו שמדובר בטעות בכתובת, אבל ליתר ביטחון סיפרו על כך לחיים אחיהם, שחי באנגליה. חיים ביקש מהאיש שדיבר אתו בטלפון "יתן לי הוכחה לאמיתות דברך". האיש, ששמו אנדריוס, שלח לו תמונות וחיים ראה אותן ולא האמין למראה עיניו. בתמונות הוא ראה את שני הוריו, מוטקה ושרה גורביץ', את עצמו, אחותו הגדולה מרים וגרשון, בן הזקונים, הנכדים, יניר ושני התאומים, אסי וערן. התמונות האלה היו תחילתו של מסע משפחתי מרגש שהתגלה לאחר למעלה משבעים שנה וחיידש שורשים נעלמים. הסתבר לבני משפחת גורביץ' כי סבו של אנדריוס, משה, הוא אחיה של אימם שרה גורביץ'. שניהם נפרדו כששרה עלתה ארצה בשנת 1939. האח והאחות, משה ושרה, חידשו את קשרי המכתבים ביניהם לאחר המלחמה, אבל איש מהם לא סיפר לצאצאיו על קיומם של בני משפחה נוספים בארץ ובליטא. לאחר מות הסב, הנכד, אנדריוס, שסעד את הסבא בשנות חייו האחרונות, מצא צרור מכתבים הכתובים בשפה שאינה מוכרת לו. על מעטפות המכתבים היה רשום "משק יגור" וזה הוביל את אנדריוס אל אורן בארי. מאז אנדריוס ואשתו ביקרו בישראל וראו את כל המשפחה הענפה שצמחה כאן ולא היה סוף להתרגשותם. אנדריוס, שחשב שאין לו משפחה ולא קרובים, אמר: "פה התגלה לי האור שבחיי". מרים נזכרת איך הם, שלושת האחים, התרגשו כשחיים סיפר על התמונות ששלח אנדריוס. "פתאום צפו הזיכרונות ועלו השאלות. קיווינו להיפגש והמפגש היה פשוט מרגש. אני מקווה שנמשיך להיפגש ולגלות דברים חדשים על משפחתה של אמי. עוד יש שאלות שלא שאלנו. אני נזכרת באמא שתמיד הייתה מאופקת וחוט של עצב נסוך על פניה. היום אני יכולה להבין למה".

אביבה חדלינגר השנה אביבה הוציאה לאור את זכרונותיו של אריה ז"ל. במהלך הטקס היא הדליקה נר זיכרון למשפחתו וקראה מתוך הספר על פגישתו הראשונה עם אנשי יגור לאחר שברח מבית היתומים ועלה ארצה עם חבריו, שורדי הפתרון הסופי. אריה התייתם משני הוריו בשנות המלחמה. את קבלת הפנים החמה והאהבת בחדר האוכל ביגור הוא זכר לטובה עד יומו האחרון.

משפחת קרדוש: גבי, תלמה ועינת הדליקו נר לזכרם של יהודי הונגריה, שהשנה ציינו 80 שנה לגירושם למחנות ההשמדה אושוויץ ובירקנאו. על הקשר של הבנים של הקבוצה ההונגרית סיפר יוסי לביא. דבריו הושמעו מקלטת. יוסי חתם את דבריו במילה ההונגרית "סרווס" וגבי הוסיף שבברכה הזאת ביקש להזכיר לו את הקבוצה ההונגרית ומה עבר עליהם לפני בואם ליגור.

השתתפו בטקס הזיכרון **ארנון שנער** (קריאת יזכור), **נוי לוי** בקטעי שירה ו**אריה רוזיאו**, שאמר קדיש גם לזכרם של הנרצחים והנופלים במלחמה בעזה.

לאחר הטקס התמלאה רחבת האנדרטה בבני משפחה שהניחו פרחים והדליקו נרות זיכרון.

ומי שהקשיב לסיפורים הבין פעם נוספת כי "אין לנו ארץ אחרת גם אם אדמתה בוערת".

"הַסְתֵּר פְּנִים"

(ספר "דברים" פרק ל"א, פסוק י"ח)

"הַסְתֵּר פְּנִים" הוא ביטוי בתנ"ך בספר "דברים", ונתקלתי בו בהפתעה רבה לפני שנים רבות. במשך השנים למדתי שהוא כמעט אינו מופך בין הדתיים ובוודאי לא בין החילוניים.

"הסתר פנים", "דברים" פרק ל"א:

משה רבנו כבר איש זקן, 120 שנים חסר כמה ימים. אלוהים אומר למשה שעוד מעט, בגיל 120 שנים, ייאסף אל אבותיו. הוא, משה, לא יזכה לעבור את הירדן ולהיכנס לארץ ישראל (השם "ארץ ישראל" אינו מוזכר) בגלל כמה פאשלות קטנות בעברו. הוא ימות וייקבר במקום לא נודע, ואת מקומו ימלא כמנהיג העם יהושע בן-נון. מכאן חוזר אלוהים שלוש פעמים על אזהרה חמורה לכל העם: אני מכיר את עמי. אחרי מות משה הם יעזבו את ה' ויחזרו לאלוהי הגוים (דבר שחוזר כמעט בכל הרזומה של מלכי ישראל ויהודה). וכיוון שאתם תחטאו ותזנו אחרי אלוהים אחרים, אני אעניש אתכם. אבל אתם לא תדעו על מה ומדוע אתם נענשים. העונש יהיה חמור וקשה, על סף השמדה, ואתם תישאו בעונש הכבד מבלי יכולת לפנות לאלוהים שיחוס עליכם, כי הוא יסתיר את פניו מכם, וגם יהיה פתור מהצורך להסביר את מעשהו.

כל הסיפור התנ"כי הזה הוא ספקולציה חכמה, שנכתבה מתוך הבנה עמוקה לאופי האדם. זאת תעודת ביטוח שלילית לאדם הפשוט, שחייו בימים ההם היו קשים, האסונות בלתי מוסברים, והאדם התמים, החוטא, נענש בלא ידיעתו, וייכנע לבורותו.

יוחאי שלם (15.10.2023)

טקס הזיכרון ביד למגינים

טקס ערב יום הזיכרון ביגור הוא אירוע משמעותי, שמתחילים לעבוד עליו ארבעה חודשים לפני המועד. לערב נרתמים חברים וחברות רבים. השנה בצל השנה הקשה שאנו עוברים, התלבטנו כיצד להביא את הדברים באופן הכי מכבד ורגיש שאפשר. אין לי מספיק מילים להודות על ההירתמות המדהימה של חברי קהילת קיבוץ יגור למען הערב החשוב הזה.

לרבים שעוזרים ותורמים לטקס ביד-למגינים - תודה:

איה קול ועדי שטנגל - שעיצבו את פואייה יד למגינים עם תמונות הנופלים.
רקדניות - ריקוד הפתיחה (כוריאוגרפיה יאנה פוליאק גרודמן) דניאל גרודמן, איזבלה שנער מאיה שימשי, רני בירמן, ריקוד בוגרות: מעיין גרטמן, מעיין עוז ועמית ימין - על הריקודים המרשימים.
נעמי שימשי - על עריכת הטקסט.

קריינים - יפתח שחר, אמיר אלעד, יעל ס"ט-רשף, עפרי שרון, תום מלכין.
לבנימין רביב - שהביא נימה אישית, כואבת ומרגשת לזכרם של רון גבריאל ואסיף לוגר.
לזמרים - ענת עוגן, משה מחלב, נירית למדן, ליטל ברקן, נוי לוי, מרי נהרי, מיכל שמיר, רות בארי, עלמה רביב, אור כרמי, יובל זך.

עיבודים והפקה מוזיקלית - **ניר בלום, ליטל ברקן.**

פלייבק וליווי לזמרים - **ניר בלום.**

ספה סוויצקי - על בחירת השירים וארגון הזמרים.

מיכל מלכין - על מצגת הנופלים ועיצוב הבמה.

יוליה איריס - על הקרנת המצגת.

שולי שלו - על הדלקת הנרות.

מנחי הנרות - **בני משפחות הנופלים, בני המחוזרים והנערים והנערות מהבלוקונים.**

שושנה רוזיאו ומימי גרטמן - עיצוב הכלניות.

הגברה "נענע" - שאיתנו כל שנה - על ההגברה והתאורה.

דותן רוזיאו - על ניהול הצד הטכני של סידור הבמה והפואייה

יונתן מלכין, יונתן בלן וניתאי וילרוסה - על השינוע והעזרה באולם

עינב רוזאו - שהיתה זמינה לכל בקשה שעלתה.

ולכל מי שהגיע לכבד את הנופלים ונפגעי פעולות האיבה בערב קשה זה.

ולסיום, אני רוצה לומר תודה ענקית וגדולה לשתיים, ששנים רבות לקחו את הטקס המכובד והמשמעותי הזה על כתפיהן והחליטו לסיים השנה. הן ראויות לכל תודה והוקרה אפשרית:

מיכל מלכין, שמארגנת את הטקס ומסדרת את פואייה חדר האוכל עם דיוק ורגישות מעוררים הערצה והערכה מאז שנת 1985, תעשו חשבון בעצמכם.

ספה סוויצקי האשה והאגדה, שאין דבר הנסתר מפניה. הדייקנות וניהול הצד המוזיקלי הם נר לרגליה במהלך שנים רבות תודה לכן בנות על שנים של עשייה כל כך משמעותית, רגישה ומעוררת השראה למען הקהילה.

בשם הצוות: ענת טנא מלכין (המקבלת את השרביט), ספה סוויצקי מיכל מלכין

געגועים לרון ואסיף בנימין רביב

זה תופס אותי ברגעים האלה, שכל העולם עוצר ויש לי רגע לחשוב. אין שיחות טלפון והודעות, אין מוזיקה, המפקד לא יושב לי על הראש ויש רק שקט. שקט מוחלט.

לפני 4 שנים, ישבנו שלושתנו רון, אסיף ואני וניגנו בשלישיית הגיטרות שנקראה guitarmony, והיום אני עומד כאן לבד וקורא לזכרכם, חברי הגיבורים.

זאת תחושה מוזרה לדבר עליכם בלשון עבר.

שלושתנו התגייסנו לשריון, כל אחד למסלול שונה. כשהתגייסתי, היה לי חלום מסויים שבו נפקד אחד על השני, או נילחם אחד לצד השני, וכשנשתחרר, נשב ונצחק ביחד על כמה צעירים היינו, וכמה צחקנו אחד על השני תוך כדי.

הזמן עובר והתחושה היא אותה התחושה, שלא הספקנו כלום: לא הספקנו לשבת יחד לנגן, לצחוק על זה שרונה לא יודע ללוות, או להתעצבן שאסיף לא מפסיק לנגן, או על זה שאני לא מצליח להגיע לרמה של שניכם.

לא הספקנו לפקד, לא הספקנו לטייל יחד, ולא הספקנו להקים להקה כמו שרצינו.

אין יום שאני לא חושב בו על כמה החיים שלי היו נראים שונה, אם הייתם פה. מצד שני, לימדתם אותי המון, בעיקר על עצמי. אין לי ספק ששניכם מסתכלים עליי וצוחקים כמו משוגעים על האדם שנהיית, שתדעו שזה הרבה בזכותכם.

תודה על שמילאתם את החובה שלנו, כישראלים, אך שילמתם על כך מחיר כבד.

אני מרגיש אשם, שלא הייתי איתכם שם. גאה בזכות להכיר אתכם ולקרוא לכם חברים.

אסיף, תמיד אמרת לי: "אני לא עצוב שנגמר, אני שמח שהיה. תודה על החלק שלקחתם בחיים שלי, ועל מה שנתתם לי".

אני בטוח ששניכם תמשיכו לנגן יחד לנצח, ואני? אני אזכור אתכם תמיד.

טקס יום הזיכרון בבית הקברות

בימי מלחמה ארוכים, קשים ועקובים מדם, יום הזיכרון השנה הרגיש חשוף, רגיש, עצוב ונוקב. בתוך הקושי הגדול, התייצבו והתגייסו בני ובנות הנוער היגורי, והתעלו אל גודל השעה. השתדלנו כולנו, הצוות והנערים, לקיים את הטקס תוך יראת כבוד גדולה לזכר הנופלים ורגישות רבה למשפחות הכואבות. מי ייתן ועוד ינשבו במהרה בימינו רוחות של שלום ותקווה, ושישובו במהרה ובביטחון חטופינו, בנינו ובנותינו.

וכמו לא עברו 50 שנה, נבקש בעת הזו להביא ממילותיו המצמררות של נתן יונתן: **שישה באוקטובר 1973** "רוח נוראה נשבה בשבת ההיא ונעניי חול פסו את השמים. באויר התערבלו בשורות עשונות של מלחמה ובשעה הרביעית, בהיות החשך על הארץ צעק בי הלב צעקת-אימים כאלו מטח-אש בְּחֹזֶה. והיום אני יודע שאותו רגע רעמה האש והנער נפל שותת דם על ספון הטנק שלו ושעונו עמד מלכת. השעה היתה ותשאר לעולמים ששה באוקטובר, אך בע ועשר דקות אחר-הצהרים. מאז גם בשעון המתכת שלי קפא הזמן. זפיו, עצבותו, עלומיו, שיר-השירים שלי, גאות חי, וכלמתם".

תודה לנוער היגורי, לאהוד קוטליאר, למדריכים גל יובל, גיא קינן, נועם ברנע, הלן פוגל, שני גולני ושני בלחסן. לצוות הקריינים המסורים, ארנון שנער, ורד הלפרן ואריאלה לוי, וליעקב זך על ההגברה.

רוני יובל

יום העצמאות תשפ"ד

הדיון שהתקיים במדינה לגבי ציון יום העצמאות והדלקת משואות הגיע גם אלינו, ורבות התלבטנו בינינו, כיצד לציין את החג. ברור היה לנו ששנה מורכבת זאת הראתה את הכוחות הפנימיים הקיימים בתוכנו וחזקה את כוחה של הקהילה. חשוב היה לנו גם להודות לחיילים שבינינו, לאנשי המילואים, למשפחות המילואימניקים, למתנדבים באשר הם ולכל אלו שקמו מדי בוקר לעמל יומם, למלאכת החינוך, לבריאות, לתעשייה, לחדר האוכל, לתרבות, לכל מי ששמר על ימים של שגרה ודאג לכך שהמערכות ביגור ימשיכו לפעול ויאפשרו שפיות בתוך העצב הנורא.

כך התחלנו לרקום את טקס המשואות סביב תכנים אלו, יחד עם שימור מסורות יגוריות - מצעד הדגלים עם כל ילדי/ות יגור, שירת התקווה יחדיו באופן מרגש ומפעים את הלב, שירים שיש בהם מן היחד והמלכד, ריקודים ישראלים, מצגת חיילים מסורתית, ארוחת ערב קהילתית בחדר האוכל וב"רחבת הצאלון", קפה ועוגה והרבה ילדים מתרוצצים בשמחה.

היה זה ערב צנוע ומרגש כאחד, מעלה את האור שבתוכנו, ומדגיש את כוחה של קהילה רבת שנים. ומעל הכול הייתה קריאה סמויה וגלויה לשובם של החטופים ולסיום המלחמה.

ועוד מילה על עבודת צוות: כדי שחג יעמוד על רגליו צריך שילוב ידיים של חברים/ות רבים, יש מי שמרקיד ויש מי שמשורר ויש מי שסוחב ויש מי שמקשט, ויש מי שדואג, ויש מי שאופה ויש מי שמשקה ומאכיל, יש מי שמדליק ויש גם מי שמחסל בסופו של הערב - ואצלנו כל אחד הוא "גיבור על" ויחדיו נוצר לנו חג.

תודות ענקיות: **לעינב רוזיאו** רכזת ועדת תרבות, מובילת צוות יום העצמאות, **לגלית חגי ולשרי גולדברגר** אשר על המצגות והקליפים, **ליאנה פוליאק גרודמן ולרקדניות** על הריקודים, **לתמי עוז** על מצעד הדגלים, **לליטל ברקן ולזמרות על השירים**, **ליעל סייט רשף וורד הלפרן**, על המילים, **לאמיר אלעד** על ההנחייה, **לענת עוגן** על שירת התקווה ועל ההתנדבות הבלתי נלאית שלה בשיר ובמילים אל מול המפונים, **ליוליה איריס** על עמדת התפעול הטכני לאורך כל הערב, **לרתם צירלין**, **הילה קינן**, **נירית מלכין וזיו רום** על העזרה בכל שנדרש, **ליעלי שמשי** על חלוקת העוגות והעזרה כנדרש, **לניר קורן ויונתן מלכין**, **לנבו גולדשטיין וצוות המטבח** על ארוחה נהדרת, **לעופר בארי** על הדלקת המשואות, ולכל מי שנתן ידו להצלחת הערב.

תודה **לבני הנוער** שעזרו בהפעלת מכוונות הפופ קורן, שערות הסבתא, ולבתי הילדים א' ו', שהכינו עוגות, כמה חשוב החיבור הרב-דורי הזה.

הדלקת המשואות

מתוך דברי הפתיחה: מדי שנה המעבר בין כאב לתקווה, בין יגון לשמחה, כשביניהם מפרידה רק שקיעה, קשה ומכביד, השנה הוא עצוב יותר ורווי בכאב ודאגה.

כבר למעלה משבעה חודשים אנו חווים טלטלה רגשית ומדינית, העולם מתחת רגלינו רועד, אך בתוך כל זאת, צומחים בתוכנו מעשים טובים, צומחות גבורה ותקווה. והגבורה היא גם בשמירה על הקיים, על השפיות, על שגרת החיים הפשוטה, למען אלו הנושאים בעול המלחמה ומייחלים לשוב הביתה.

הערב נדליק משואות, לכבוד אותם אנשים, הפועלים ללא לאות שיהיה כאן טוב יותר, נתפלל לשובם של החטופים ונודה על העשייה כאן בביתנו הקיבוצי, יום יום.

משואה ראשונה - המפונים ביגור. הדליקו: קרן קינן, אשתו של צפריר (של צופר ומירי), שהגיעו אלינו עם שלושת ילדיהם מקיבוץ מלכיה, ושי אשתמקר, שהגיע עם מורן אשתו ושני ילדיהם מקריית שמונה.

קרן קינן: נדליק משואה זו לכבוד עשרות אלפי המפונים מביתם ביישובי העוטף והצפון, שעזבו בתים וקהילות, שמצאו עצמם, לצד הדאגה לשלום כוחות הביטחון והחטופים, הצער על האובדן הכבד במלחמה וחוסר הוודאות, מתמודדים על קיומם היומיומי במקומות חדשים. לצד החשש והדאגה לעתיד, קיים קושי בהווה, שהוא גם קולקטיבי וגם אישי, וגעגועים - לבית הריק, לפרי שלא נאסף, לחברים ולקהילה שמתרחקת ומתפזרת. בשם המפונים שנמצאים כאן ביגור - אנו רוצים להודות על כך שמעבר לפתיחת השער ולקורת הגג הבטוחה, אפשרתם לנו להיות חלק מהקהילה, מהחינוך ומהתרבות, בחינוך ובמאור פנים. אלה, נותנים לנו נחמה וכוח לעבור את התקופה הזו בתחושת בית. ולא בבדידות. אנחנו תקווה שתקופה זו תלמד את כולנו שיעור חשוב על אהבה, נתינה וערבות הדדית ותעצב את דמותם של ילדינו ברוח זאת. אמר א.ד. גורדון - "לא יהיה ניצחון של האור על החושך, כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור". תודה שאתם מגבירים את האור. בתקווה לימים טובים יותר ושובם של כל הבנות, הבנים והמשפחות לגבולם בשלום ובביטחון.

משואה שלישית - המתנדבים מתוכנו, אשר הרחיקו ליישובי הנגב הצפוני, בהיותם כואבים והרוסים וסייעו לתקומתם אפילו במעט, לשיקום הנוי והחקלאות, לבנייה של קהילה מחדש, לתשומת לב ומגע אנושי. לכבוד מתנדבי החקלאות אשר הסתובבו ברחבי הארץ והושיטו יד לעזרה, בקטיף, בזריעה ובעיבוד האדמה. וגם לכבוד האמנים שהופיעו ושימחו וניחמו את המפונים ברחבי הארץ. הדליקו אריה שני וענת עוגן.

משואה שנייה - נציגי כיתת הכוננות וצ"ח (צוות חירום ישובי)

בימים מתוחים של מלחמה בגבולות יש מי ששומר עלינו מבית, אלו הנמצאים בכוננות תמידית, לסייע בעת צרה, ואלו הרואים את צרכי הקהילה כולה ונותנים פתרונות מידיים, לחברה, לבריאות, לחינוך ולמשק הכלכלי, הדליקו: **זיו רום, קובי סער, רוחיק אלעד וגלי גורביץ,** שלאורך כל המלחמה עמלו ושקדו ללא לאות, על ביטחוננו האישי, על תקינות המקלטים ומוכנות לחירום כאן ביגור.

משואה רביעית - משפחות העורף, שעה שיקריהן נמצאים בלב המלחמה. לכבוד הנשים אשר המשיכו לקיים חיי משפחה ודאגו לכל פרט ופרט, אלו שקמו מדי בוקר לעוד יום עמל אליו נדרשו בשל עבודתן, וידעו לייצר שיגרה, ביטחון ושלווה לילדיהן בעולם סוער ומלא פחדים. לכבוד המילואימניקים שהשאירו הכול מאחור והתגייסו, כי הקול קרא! ולכבוד הסבים והסבתות, אשר התגייסו גם הם לעזור בכל הנדרש ולשמור על עולם שפוי ויציב. הדליקו: **משפחת אדלר - שירי, אשת חינוך ב"כרמל זבולון" ונתנאל שגוייס למילואים ב-7.10 ועדיין נמצא בלב ליבה של המערכה, יחד עם בנותיהן: אופיר, אריאל ועידן.**

משואה חמישית - המתגייסים והמתגייסות בקהילה, ולא רק בשעות חירום ומצוקה, מתוך תחושת שליחות אמיתית, ענווה ודבקות בעשייה. הדליקו: **נטשה גורליק שור ותימור בנארי שוסטר**, המתנדבות בראש לכל משימה וצורך חברתי אנושי.

תימור ונטשה קראו: נדליק משואה זו לתזכורת מהו כוחה של קהילה, וכמה מעגלי התמיכה האינסופיים והאדוות של הנתינה, שנוצרו בעקבות האירועים האיומים שקרו ב-7.10, כל כך חשובים. אנחנו כאן כדי להגיד תודה על היש והדברים שאינם מובנים מאליהם. תודה לכם נשות ואנשי העורף האדיבים - לחברות ולחברי הקיבוץ, שתרמו ואפו ובישלו למשפחות המגויסים והמפונים, לחבריה שנסעו והובילו את הציד והאוכל החם לכל פינה בארץ ובכל שעה, לנוער היגורי, שתרם את חלקו בעשייה הקהילתית, תודה לכל אלו שנקראו לכל בקשה - בייביסיטרים, מפגשי תמיכה ועידוד ועוד ועוד. תודה **לגלית חגי** הנותנת מכל הלב והנשמה ושותפה לתרומה לחיילים ולמילואימניקים. תודה לכם משפחות המילואימניקים ולחיילים בסדיר, שאפשרתם לנו לעזור לכם ולו במעט, על מנת שנוכל כולנו לעבור תקופה קשה זאת. נאחל לכולם שנצליח לחגוג בשנה הבאה את יום העצמאות בשמחה ובאוויר ושכולם יחזרו הביתה לשלום ושהחטופים יחזרו הביתה לחיק משפחותיהם.

משואה שישית - משפחות החיילים. לכבוד האימהות, שאין להן יום ואין להן לילה וכל דקה ודקה עוברות באימה גדולה. הדליקו: **ג'סלני מזלינגר, ריטה בורדנקוב סבינה רביב קרן בן הלל, חנה כפרי ואביביט טנא.** חיזקו ואמצו משפחות יקרות, אמהות גיבורות, אתן חומה של אהבה לילדיכן וגם לנו.

משואה השביעית - בני ובנות שנת השירות, אשר חלקם התנדבו ביישובי העוטף ונפגשים מקרוב בכאב ובמצוקה ונציגי חיילים וחילות בסדיר, שהתקופה הזאת, על כתפיהם החזקות. רבות דובר על דור מלחמת תשפ"ד ואנחנו, המכירים אותם מבית - יודעים שלפנינו נוער מלא תשוקה לתרום לחברה הישראלית בשנת שירות ובשירות לאומי, לשאת בתפקידים משמעותיים בצה"ל, להיות חלק מהוויית החיים הקיבוצית והישראלית - אין עליכם, אנו גאים בכם מעומק הלב!

שבע המשואות - כמנורת המדינה, שבע המשואות מאירות לנו את דרכנו הקיבוצית והלאומית ומדגישות את כוח היחד הקהילתי. נישא תפילה ותקווה, שנראה את הימים האחרים: "עולים באים מן התקווה, יורדים אלינו מההרים, צוחקים את האביב, האהבות הנעורים - ימים של חסד ושלווה ימים שקטים ומאושרים". ויחדיו נקרא בקול לשחרור החטופים.

אולפן יגור – והלב מתמלא גאווה

תולדות האולפן ביגור, עם סגירתו במסגרת תהליך השיוך (המשך מהיומן הקודם)

הקיבוץ, להכיר את האנשים. לאחר פסח התחלנו ללמוד. היו אז שתי כיתות: כיתה א' עם שרהילה כספי וכיתה ב' עם יואל בן הרוש. היינו בערך שלושים אולפניסטים.

בחודשים הראשונים הייתי באופוריה ממש! כאשר הגעתי ליגור, חוץ מהמילה שלום לא ידעתי שום דבר בעברית. אך למדתי עברית בקלי קלות גם בזכות שרהילה שהייתה מורה מדהימה, וגם בזכות עזה ורוברטו ורדי, שהיו בשבילי משפחה אמיתית. מאז שאמרתי את המשפט הראשון בעברית, רוברטו לא דיבר איתי הונגרית יותר, רק בעברית. הייתה להם עברית משובחת, עשירה, שבשבילי תענוג היה לשמוע אותם. את רוב הביטויים המיוחדים בעברית למדתי מהם, כי כל פעם, כאשר שמענו מילים או אמירות יוצאות דופן, הם רשמו לי אותן והסבירו לי את פרושן.

עבדתי אז במטבח בלגין. אהבתי כל רגע שם. עבדתי עם גלית, שלמדה אותי לטגן חביתות. אני בטוחה שמאז לא טיגנתי כל-כך הרבה חביתות. היו שם סנדוויצ'ים נפלאים, טריים תמיד. אין לי מושג מאין הביאו אותם (תוך כמה חודשים באולפן עלייתי בערך 15 קילו... כולנו פחות או יותר...).

רובי, הבחור הצעיר, לא נשאר איתנו זמן רב: כעבור שבועיים-שלושה דוד שלח אותנו הביתה... נשארנו ארבע בנות הונגריות. חשוב לציין שלאחר 1948 אנחנו היינו הקבוצה הראשונה שהגיעה מהונגריה ליגור. אי לכך כל דוברי ההונגרית קיבלו אותנו בהתרגשות רבה. כמעט כל ערב לאחר ארוחת הערב הלכנו להתארח אצל משפחה אחת של דוברי הונגרית. לצערי הרב, כבר אף אחד מהם אינו בחיים. אני זוכרת שביקרנו הרבה אצל שרה קרדוש, משפחת תבור, משפחת דניסקי, משפחת וונדר וכמובן אצל עזה ורוברטו ורדי.

דוד היה מנהל אולפן נהדר - טיילנו הרבה בארץ, הוא וללה ארגנו לנו תוכניות מעשירות. זה היה באמת כיף חיים!

על האולפן, על הקיבוץ ועל החיים בכלל - אליזבת סילאגי
בחי כולנו ישנם תאריכים קובעים, תאריכים שבהם החיים השתנו ללא הכר. אחד מהתאריכים החשובים האלה בחיי הוא יום ה' ה-12 באפריל שנת 1990. ביום זה הגעתי לארץ וליגור בפעם הראשונה. מדוע הקונסול הישראלי בבודפשט שלח אותי דווקא ליגור? כי הוא שאל אותי מתי אני רוצה לנסוע, ועניתי לו שבאפריל. באותו חודש אפריל בדיוק התחיל מחזור חדש באולפן יגור. בשנת 1989-1990 הדברים היו כל-כך פשוטים! בהונגריה עוד לא הייתה שגרירות ישראלית, רק קונסול והוא היה נחמד מאוד ועזר לצעירים להגיע לארץ מבלי להערים קשיים מיותרים בפניהם. ובכך העולם נפתח בפניי. התעניינתי מאוד ביהדות, רציתי ללמוד עברית, רציתי לראות עולם והינה - זה התאפשר.

אני זוכרת שבנמל התעופה, במשרד של הסוכנות היהודית, סידרו מונית לבחור בשם רובי, שהתברר שגם הוא מהונגריה וכנראה הגענו באותה טיסה, לאיש זקן שדיבר רק רוסית ולי. כך נסענו קודם לנצרת עלית. שם הורדנו את האיש הזקן במרכז הקליטה ואחר-כך נסענו ליגור. בכניסה לקיבוץ שאלו אותנו: "לאולפן?" לא היה לי מושג מה המילה הזו, אבל רובי אמר: "יס". שאלתי אותו מה זה אולפן? הוא אמר שזה בית ספר לשפה העברית וחוץ מזה בכל שפה זה אולפן. (שנים רבות חשבתי על זה - באיזו שפה אולפן זה אולפן מלבד השפה העברית. היום אני יודעת שזו מילה בארמית. וכן: רובי צדק: בכל השפות אולפן זה אולפן). המונית לקחה אותנו עד הכניסה של חדר האוכל. הייתה כבר שעת ערב, סביבות שבע. אני זוכרת, שאורלי רום

באה לקראתנו עם חיוך רחב ודיברה איתנו בהונגרית. נכנסנו לחדר האוכל, אמרו לנו שנאכל משהו, וכאשר התיישבנו הגיע רוברטו ורדי. הוא חיך אלינו והתחלנו לדבר איתו בהונגרית. (ישנן פגישות גורליות כאלה). לאחר שסיימנו לאכול רוברטו לקח אותנו למשרד של האולפן. דוד פארן חיכה לנו שם. רוברטו תירגם. הם קיבלו אותי כל-כך יפה! גם ללה הגיעה והיא הראתה לי את החדר שלי. אני לא אשכח את התחושה, כשבפעם הראשונה עמדתי שם בפתח הדלת וראיתי את החדר הצנוע עם שתי המיטות ליד הקירות, את הווילון החום-כתום ולפני החלון עמד שולחן כתיבה ועליו באגרטל היה ורד קטן בצבע אדום. זה היה מראה כל-כך נעים! חשבתי לעצמי: "הם חיכו לי". בלילה הראשון היה קר מאוד בחדר, אבל ממש לא היה איכפת לי. הסתבר שהגעתי ליגור בחול המועד פסח, ושרוב החברים עוד לא הגיעו לאולפן, אבל מהר מאוד גיליתי שישנן עוד שלוש בנות הונגריות חוץ ממני באולפן: יהודית ברלינר, מריאנה סאס וגבי סאבו. איתן התחלנו לגלות את

האולפן יחד עם גדי רביב. זה היה הרעיון של ראובן קינן. ראובן, לא אשכח לך את זה! לאחר מחזור אחד גדי פרש ועבר לעבוד במשתלה. בהתחלה עבדתי עם זינה בונדרצ'יק ואחריה עם נועה ארגוב. אך ניהול האולפן זה כבר סיפור אחר לגמרי. חייתי ביגור עד ה-10 ביולי שנת 2005. בפועל החיים שלי שזורים בקיבוץ הזה מאז גיל 19 עד גיל 34. אך עד היום אני מרגישה שייכת לשם. עובדה שאת עבודת הדוקטורט שלי אני כותבת על ההגדות הקיבוציות לפסח, כמובן בהשראה של חגיגת ליל הסדר היגורי, שאני כל-כך אוהבת. אני מלמדת עברית בבית המדרש הארצי לרבנים - האוניברסיטה היהודית בבודפשט ומתכננת להעביר קורס לסטודנטים שלנו על תולדות הקיבוצים.

אני זוכרת אתכם תמיד לטובה. נכון שהפנים והשמות כבר לפעמים מטושטשים, אך ההרגשה היא ברורה וחדה. קיבלתי מכם המון ואני אזכור את זה תמיד. יגור עד היום - חלק מחיי וכך זה יישאר.

וכל זה התחיל בכך שהגעתי לאולפן יגור ב-12 באפריל בשנת 1990...

משפחות מאמצות

לאורך 22 שנים, שנוספים לאלו שאימצתי בתור כילד, כשהיו מאומצים מהאולפן מתארחים לארוחות ערב וסופי"ש. אין ספק שזו תחושה נפלאה לתת בית חם למי שהגיע ארצה, חלקם לחוויה קצרה, חלקם הקימו משפחה ועשו עלייה, חלקם התחתנו וחזרו לחו"ל. חלקם נשארו בקשר צמוד וחלקם - פעם בכמה שנים. המאומצים הראשונים שלנו היו גיון ודניאל האנגלים, שניהם שומרים על קשר (דניאל התחתן עם כרמל אהונן, אחותה התאומה של ארבל בן יעקב, שהיתה מאומצת אצלנו לאחר מכן). אנדרו ואלעד התחתנו ועברו לארה"ב, כמובן שבכל פעם כשהם מגיעים לארץ נפגשים איתם ועם ה"נכדים" שלנו. את גיזאנה מלו "אימצנו" כשנתיים לאחר האולפן (היתה מאומצת אצל משפחת שניידר), כיום חברת קיבוץ ובת בית, כמובן. דניאל הורוביץ הקים משפחה בישראל, ויש עוד המון דוגמאות. כולם זוכרים לטובה את התקופה ביגור ואת החיבוק החם והעוטף של המשפחה והקהילה כולה. עצוב שנגמרת תקופת האולפן ביגור, אך הזיכרונות נותרים. מבחינתנו זו היתה זכות גדולה ותחושת שליחות, וכמובן - "נכדים" רבים.

אך כמו כל דבר טוב - גם זה נגמר. ב-2 באוגוסט עיראק כבשה את כווית והסוכנות היהודית הוראתה לשלוח את התיירים מהאולפנים הביתה. אבל לא בגלל סאדם חוסיין בלבד. בשנת 1990 התחילה להגיע העלייה הגדולה מברית המועצות. המדינה הייתה זקוקה לכל מקום אפשרי על מנת לשכן את העולים החדשים. עוד לא בנו אז מספיק מרכזי קליטה. אני זוכרת ששבועיים אחרי שהגעתי ליגור פגשתי את שרה קרדוש ליד הסנדלריה ואמרתי לה, שאני רוצה להיות ביגור. היא הזהירה אותי ואמרה לי שזה לא קל. הייתי אז בת 19. הכול היה קל בשבילי. לאחר שחזרתי להונגריה בסוף אוגוסט, עשייתי הכול כדי לחזור ליגור כמה שיותר מהר. כעבור שנה, ב-1 באוגוסט הצלחתי להגיע לקיבוץ שוב. דוד פארן שמר לי חדר בבניין האולפן. נשארתי חודש ועברתי לאולפן סטודנטים בקיבוץ גן שמואל. בינואר בשנת 1992 התקבלתי למכינה של אוניברסיטת חיפה. חזרתי ליגור, לחדר שדוד שמר לי. הוא נתן לי גם כרטיסי אוטובוס. למדתי באוניברסיטה, עבדתי בטובופלסט. כעבור כמה חודשים עברתי לגור עם הסטודנטים. דליה, תודה רבה לך על הכול! ובסתיו 1996 התחלתי לנהל את

ליסה ורוני רום: במשך השנים אימצנו הרבה אולפניסטים. כאולפניסטית לשעבר אני מכירה היטב את הקושי להיות רחוק מהמוכר, מהמשפחה ומהחברים. תמיד הצענו מקום בביתנו. הם הגיעו מארה"ב, מיפן, מברזיל, מארגנטינה ומאקוודור, תיירים ועולים. חלקם נשארו בקשר, חלקם הפכו לבני משפחה.

האולפן שידך אולפניסטים למשפחות. כשהשידוך הצליח, האולפניסטים כבר שידכו למשפחות את החברים ובני המשפחה הנוספים שהגיעו. היו מחזורים שהגיעו אלינו שלושה יחד. אלה הביאו את המנהגים והתרבות שלהם והעשירו את עולמנו. היה רווח גדול לשני הצדדים.

הקשר ממשיך עד היום, למשל, עם מישל פפר-לוי (אוסטרליה) מלפני 43 שנים, עם מאלה ורדי (שבדיה) 41 שנים, עם גיין ואהרון קיי (ארה"ב) 37 שנים, עם אמילי וויד סולומון (ארה"ב) 11 שנים. עם איזבלה פיורר (ברזיל) 7 שנים, עם שרי ריקלד (אקוודור) שנתיים.

עצוב שלא יהיה יותר אולפן. האולפנים בקיבוצים תרמו מאוד למדינה ויצרו שגרירים למען ישראל בעולם.

שפי ואפרת עוז: נעים ומרגש להיזכר ב-25 "מאומצים"

נפגשו בוגר ושומרים לה אמונים

איזבל פיור עם ליסה ורוני

אהרון וגייין נפגשו בכיתה ב', של האולפן ב-1987. הוא הגיע מקליפורניה, היא הגיעה מלונדון, אחרי כמה חודשים הפכו לזוג. היו מאומצים אצל עמירה וצביקה שנקר ויצרו קשר קרוב גם עם ליסה (שלמדה באותה האוניברסיטה של אהרון כמה שנים קודם) ורוני, שהביאו לעולם באותה שנה את שי. אהרון וגייין נישאו בלונדון שנתיים אחרי האולפן בנוכחות נציגות נכבדה מהאולפן. כשחזרו לארה"ב יצרו קשר קרוב עם מרלין, אמא של ליסה, ונוצרה סוג של משפחה מורחבת של שלושה דורות, ששמרה על קשר רצוף דרך ביקורים הדדיים, ביגור ובקליפורניה. ריצ'רד, בנם של אהרון וגייין, חי בקליפורניה ועובד בחברת סטרט-אפ ישראלית.

איזבל פיור, ברזיל: הגעתי לאולפן ביגור ב-2015, עם מזוודה, חלומות וגעגועים. אחרי תקופה לא קלה, הלכתי בפעם הראשונה לארוחת ערב אצל ליסה ורוני רוס, ובלי לשים לב, כבר הייתי חלק מהמשפחה. איתם לא התביישתי לשתף בשיחות בעברית, וגם הבנתי שזה בסדר להחליף לאנגלית באמצע משפט. עזבתי את יגור ב-2020 עם "אבא", "אמא", "אחות", שני "אחים" ושתי "אחייניות" ומלא קרובי משפחה! שנכנסו ללב שלי לתמיד, אוהבת אתכם משפחה אהובה!

דברי סיכום

עבדתי עם אנשים מדהימים בצוות האולפן: מנהלים, אמהות בית ומורות, אנשים מקצועיים ואכפתיים מהסוכנות היהודית וממשרד החינוך. רכשתי חברים לחיים, ובעיקר הכרתי מקרוב מה עובר על אנשים במצבים שונים, מה שהוביל אותי ללמוד במהלך השנים הנחיית קבוצות הורים, תקשורת בינאישית, אימון אישי, NLP ועוד, שהפכו להיות הקריירה השנייה שלי. משפחתי אימצה כמה וכמה חיילים בודדים, עם חלקם הקשר נשמר עד היום, וחלקם אף הפכו ממש למשפחה.

תלמידי לשעבר מפוזרים בארץ ובעולם וחלקם שומר על הקשר עד היום כבר כארבעים שנה (תודה גם לפייסבוק). את חלקם אני פוגשת ביום יום פה ביגור, וזה תמיד משמח.

אנקדוטה קטנה, הממחישה את הסיפוק והמשמעות הרבה בעבודה עם האנשים באולפן. לפני כמה חודשים התקשר אלי תלמיד שעלה בשנות ה-90 מרוסיה, הופתעתי, כי בדרך כלל הוא מתקשר ביום הולדתי לברך, וזה היה במועד אחר. הוא סיפר לי בהתרגשות שקיבל משרת ניהול מחלקה מאתגרת בבית חולים גדול באזור המרכז, והוא רוצה לשתף אותי כי יש לי חלק מאוד משמעותי בהישגים שלו. התרגשתי.

זכיתי לעבוד במקום שאהבתי, מספק, עם משמעות ואני מודה על כך לכל מי שהיה חלק מהמסע הזה.

הרשימה מאוד ארוכה, ויש אינספור זיכרונות. בחרתי לשתף בזווית אחת מיני רבות.

אילון דורפמן: אני מדריך הטיולים באולפן מאז 2006. יצאתי עם האולפן לפחות ל-150 טיולים. מאפיין את הטיולים האלה הרקע המינימאלי של התלמידים, והתחושה שהכול חדש ומרגש עבורם. השפה היא אתגר, כי לא כולם מדברים אנגלית, אבל למדתי למנף את זה להעמקת היכרות, הגיבוש והחוויה: כשנתקעים עם מילה בסיסית שחייבים כולם להבין,

שרה'לה כספי: 27 שנות עבודה כמורה באולפן לעברית, כחמישים מחזורי אולפן, כ-14 מרכזי אולפן, כ-14 אימהות בית, עשרות טיולים בארץ-, מאות תלמידים, כ-20 ישיבות מזכירות עם מאבקים לשמור על האולפן ולא לסגור את המפעל הציוני הזה.

היום כשזה קורה, זה עצוב, ויחד עם זאת אני מלאה בהכרת תודה על הזכות הגדולה שהיתה לי לעבוד כל כך הרבה שנים באולפן.

אנשים בוגרים חלקם עדיין מתבגרים, חלקם כבר עם משפחות (בית ראשון במולדת) המגיעים לארץ חדשה, תרבות חדשה, שפה שונה, אקלים שונה, רחוקים מביתם ומשפחתם. ואני זכיתי: זכיתי ללוות אנשים באחת מהתקופות המשמעותיות בחייהם. הם הגיעו עם הרבה חששות, אך גם עם תקוות וציפיות, ומייד לאחר תקופת אופוריה ראשונה הם מגלים שהשפה היא רק קצה הקרחון, ומתחת למים יש עוד הרבה הרבה מה ללמוד, והכול תוך געגועים למה שהיה ונשאר שם, וקשיי הסתגלות למה שיש כאן.

קלטתי, תוך כדי הוראת השפה, שהם זקוקים בעיקר לאוזן קשבת, לעידוד, לתיווך למפגשים שלהם עם המציאות החדשה, עם התרבות החדשה, דפוסי תקשורת בינאישית וכו'. חוויתי יחד איתם: שמחות, מערכות יחסים, הצלחות, מצוקות, משברים, מלחמות וכו'. לשמחתי, במשך שנים רבות לימדתי כיתה ג' (הרמה המתקדמת בעברית) כך שאפשר היה לנהל איתם שיחות על כל נושא.

אני מוקירה מאוד את שנות עבודתי באולפן, כי זכיתי ועברתי שינויים בעצמי. למדתי מתלמידי להכיר תרבויות אחרות מכל העולם, עם תעדוף ערכים שונה, מנהגים שונים, למדתי להכיר את הארץ, העשרתי את הידע שלי בהסטוריה, גאוגרפיה וכו'.

נניח "מים" (!) וצריך להגיד לכולם "תשתו מים", עצם התרגום המשותף לכמה וכמה לשונות יוצר אווירה נחמדה ולומדים עברית.

אולפן יגור שייך לקבוצת האולפנים הוותיקים. מבחינתי, הייחוד שלו הוא שאני פוגש את התלמידים אחרי הטיוח, כשמגשיים לי אוכל בחדר האוכל או שנפגשים בכלבו, ופתאום יש הרגשה של קהילה. בסך הכול מדובר על שנים של יציבות באולפן, כי גם ארי וגם עמית עבדו תקופות ארוכות, והבנות שעבדו בתפקיד אם הבית התאימו את עצמן אליהם.

חבל לי מאוד על הסגירה. האולפן הוסיף המון צבעוניות וחברה צעירים מכל העולם. חבל שלא נלחמנו על זה יותר.

ארי שנער: תוכניות קליטה וציונות ביגור נסגרות. לא רק האולפן, היו לנו צעירים מתוכנית מתנדבי חו"ל, היו לנו עולים מתוכנית בית ראשון במולדת ובקרוב נדמה שהיו לנו גם חיילים בודדים.

יש המון מה לכתוב ולספר בעניין התוכניות הללו: על החוויות והתמודדויות הייחודיות של צוותי התוכניות הללו, על המהלכים והשינויים שהובילו להחלטה לסגור את התוכניות, דווקא בימים אלו (ציון יום השואה, אנטישמיות עולמית ומלחמה קשה), שמזכירים לנו את חשיבותן. כאן עשו אנשים צעירים מכל העולם צעד ראשון במולדת, הכירו חברים לכל החיים ומצאו בית חדש ומאוד זמני (לרוב) בקיבוץ יגור, מקום שהנו נקודה קטנה על הגלובוס, על מאפייני הדורות שעברו כאן עם השנים (Z, X, Y וקודמיהם) ועל איך המקום בו אנו גדלנו וחיים את המובן מאליו, נכנס ללבבות ולזיכרון חווייתי של אלפי אנשים ממקומות כל כך שונים בעולם, לאורך עשרות שנים.

אחסוך במלים, אך לא בתודות, תודה והערכה אישית לעשרות אנשים שנגעו בתוכניות הללו, ודאגו שהמפעל החשוב הזה יתקיים:

אימהות הבית לדורותיהן, שנשחקו בעבודה, אולי הכי מורכבת שיש, להיות הורה במשך חצי שנה ל-50 צעירים שנפרדו מההורים, על כל המשתמע מכך.

המורות, שהיו צריכות לגבש קבוצה של אנשים מכל העולם וכל השפות לקבוצה הומוגנית אחת וללמד אותם מהי

ישראליות ושפה קשה.

מנהלי מקומות העבודה, הם שגייסו את כל הסבלנות ויכולת ההכלה לעובדים, שלעיתים היו פחות אפקטיביים, ללא מוטיבציה מיוחדת, ובכל זאת "שרדו" עשרות שנים את הצעירים הללו.

מנהלי צו"ש וקהילה לאורך השנים, אשר תמכו תקציבית ואדמיניסטרטיבית, שלא התערבו יותר מדי בנעשה, אבל תמיד היו שם לטובת התכניות ודאגו שלא יחסר דבר.

לנותני השירות בענפי הקיבוץ, שתמיד היו זמינים לנו ונתנו את היחס הראוי והכבוד לתכניות, הנה"ח, מש"א, מזון, כלבו, מזגנים, קלנועיות, כביסה, בניין, חשמליה וכל שאר ענפי הקיבוץ.

לרכזי העבר של התוכניות, שתמיד היו שם ליעץ ולתת כלים, הערות והארות שעזרו לנו המון לאורך השנים. למשפחות המאמצות לאורך השנים, שלצערי יצא לי לחוות את עידן התקשורת האינטרנטית עם הבית ועוד סיבות שהביאו להורדת הצורך של החניכים בקרבת תחליף משפחתי. להכניס הביתה זרים צעירים, מבלי שנדע את עברם ולפעמים שפתם, זה לא דבר מובן מאליו.

לדליה לווינתן, על העבודה המשותפת לאורך השנים בעבודת הקודש הזו, של השארת בוגרי התוכניות ביגור לעוד כמה שנים ובעיקר בית לחזור אליו בסופי השבוע מהצבא.

לבעלי התפקידים שאינם מהקיבוץ, אנשים מצויינים וחדורי ציונות, אשר לאורך השנים נתנו את המעטפת והתמיכה ודאגו שהתכניות שלנו התקיימו, מהסוכנות היהודית, התנועה הקיבוצית, משרדי הממשלה, עובדות סוציאליות, ארגון מסע, נציגי קהילות יהודיות בעולם ועוד.

לאילון דורפמן ולפיל הלפרן - על הטיולים, הליווי בחדר הכושר, ההדרכה, הפעילויות החברתיות והאכפתיות.

ובסוף, לקיבוץ כולו, לחברים, לעובדים השכירים, שנתנו לי את האפשרות לקחת חלק משמעותי במפעל החשוב והערכי הזה לאורך שנים רבות, בתקווה שיום יבוא ונוכל להקים אותו מחדש והתאמתו למציאות המתחדשת אצלנו ובעולם. שסביבנו, בינתיים נאבד "קשר עם העולם" ונתרכז בעצמנו.

תמונת מחזור של מרטין. מרטין עומדת חמישית מימין.

הערת העורך: זאת הזדמנות לתודה נוספת לעמוס ומרטין פרליס על היוזמה והעזרה בהכנת הרשימה.

ל"ג בעומר

חוגגים יחד את

יום ראשון 26.5

בחורשת האקליפטוסים (ליד מבטח)

16:00 - ילדי כיתה א' יעברו בשער המים המסורתי

נדליק מדורה שיתופית

יהיה פארק אתגרי עם ג'ימבורי לקטנטנים

נחלק קרטיבים ותפוחי אדמה מהמדורה

חלוקת שי ליום העצמאות לחיילים בסדיר ובקבע, שנת שרות ושירות לאומי

נוסח הברכה שצורפה:
לכל בנינו ובנותינו היקרים,
המשרתים בצה"ל ובמשימות האזרחיות,
בימים של זכרון וכאב,
בימים של גבורה אישית וקולקטיבית,
כולנו יחד מחזקים את התקווה
ומעריכים את ה"יש".
מודים ומוקירים את הנתינה האישית ואת
העובדה שיש לנו בית חזק ויש לנו מדינה.
בתודה ובאהבה גדולה מכל קהילת יגור.
תשמרו על עצמכם ותשמרו על קשר.